

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

היערכות להתמודדות עם מחלת שפעת העופות מילון מושגים

ברגע שנוכחות שפעת עופות אושרה באופן רשמי (קבלת תוצאת בדיקת מעבדה חיובית ל – H5N1) יכריז רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות על אזורים נגועים הכוללים:

- 1. אזור (רדיוס) הגנה - סביב המשק הנגוע המבוסס על רדיוס מינימאלי של 3 ק"מ (רדיוס א' בתרשים) שכלול ב:**
- 2. אזור (רדיוס) ניטור - המבוסס על רדיוס מינימאלי של 10 ק"מ (רדיוס ב' בתרשים). בהכרזת האזורים ילקחו בחשבון גורמים גיאוגרפיים, מנהליים, אקולוגיים, כלכליים ואפידמיולוגיים הנוגעים למחלה.**
- 3. מוקד – הלול/המשק הנגוע בתוך אתר הביעור. (X בתרשים)**
- 4. אזור ביעור – (רדיוס ג' בתרשים) שטח סביב המוקד שבו על פי החלטת השירותים הווטרינריים תומתנה כל להקות בעלי הכנף. היקף האזור יהיה עד 3 ק"מ מהמוקד. אזור הביעור ייכלל בתוך אזור ההגנה, האזורים יחפפו במידה ויוחלט על אזור ביעור של 3 ק"מ. שטח האזור יקבע על ידי רופא וטרינר ממשלתי בהתחשב ב:**
 - קשר אפידמיולוגי
 - גיל העופות
 - סוג העופות
 - מבנה גיאוגרפי של האזור.באזור ביעור אחד יהיו בדרך כלל מספר רב של אתרי ביעור.
- 5. אתר ביעור - משק, לול או קבוצת משקים סמוכים זה לזה המהווים יחידה לוגיסטית וארגונית אחת כפי שהוחלט ע"י רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות אשר בתחומו מבוצע ביעור ומשמש כאתר עבודה סגור (כל כניסה אליו תחייב לבישת בגדי מגן והתנהגות על פי נהלי הבטיחות המחייבים). אתר ביעור יכול להיות סביב הלול הנגוע בשפעת העופות או שהוא נמצא במסגרת האזור שנקבע על ידי השירותים הווטרינריים כ"אזור הביעור". אתר הביעור כולל בתוכו את הלולים, את אתר ההטמנה (במידה ונחפר בצמוד ללולים) ושטח ההתארגנות של צוותי העבודה והכלים לרבות מתקני שטיפה לעובדים וכדומה (אזור/ים ד' בתרשים).**

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

6. מה עושים בכל אחד מהאזורים?

רדיוס (אזור) ניטור	רדיוס (אזור) הגנה	אזור ביעור	אתר ביעור	המתה
לא	רק באזור הביעור הכלול בתוך אזור ההגנה.	כן – על פי שיקול דעת בשטח שבין המוקד ועד רדיוס של 3 ק"מ	כן	
כן	כן	כן – כלול באזור ההגנה	כן – כלול באזור ההגנה	חלוקת צווי "הכרזת שטח כנגוע במחלה מדבקת" ("צווי הסגר")
	רק למשקים הכלולים באזור הביעור	כן	כן – כלול באזור הביעור	צווי המתה
כן	כן			שחיטה במשחטה הקרובה
כן- למשך 14 יום בלבד מסיום ההמתה וההטמנה של כל הלהקות באזור הביעור.	כן – למשך 30 יום מתום החיטוי			איסור אכלוס
לא	כן			סקר נגיעות של כל המשקים
מטילות לביצי מאכל: קליני כל 72 שעות (וטרינר עופות) רבייה: קליני (רופא וטרינר למחלות עופות מטפל) או PCR כל 72 שעות. פיטום תרני והודים: קליני במהלך הגידול (רופא וטרינר למחלות עופות) ו-PCR בטווח של 72 שעות לפני שיווק.				ניטור לצורך שיווק תוצרת
מומלץ	בכניסה לנקודות הישוב			נקודות חיטוי לרכב

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

7. צוות ניהול לאתר ביעור

- א. מנהל האתר – מי שהוסמך לכך על ידי משרד החקלאות. במידה ויש כוונה לעבוד בכל שעות היממה ימונה לו סגן שימלא את מקומו בשעות המנוחה. האיש אשר ממונה על כלל הפעילות באתר הביעור, צמוד לאתר אחד בלבד, כל שאר אנשי הצוות משמשים יועצים ומנחים מקצועיים של מנהל אתר הביעור. יש לציין כי באתר ביעור יכולים להיות כלולים מספר לולים של מגדלים שונים. על מנהל האתר לפעול מול כל אחד מהם בנפרד.
- ב. פקח מקצועי – יהיה פקח השירותים הווטרינריים בעל ותק וניסיון בהמתת להקות נגועות יהווה פקח מקצועי למספר אתרים (שניים עד ארבעה אתרים הסמוכים זה לזה) שייתן גיבוי למנהלי האתרים (אופן המתה, תחקירים אפידמיולוגיים, איסוף נתונים לצורך פיצוי וכד''). בכל מקרה הפקח המקצועי יהיה חלק מצוות ניהול האתר וכפוף מקצועית וניהולית לרופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות.
- ג. רופא וטרינר אחראי – רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות או רופא וטרינר מומחה למחלות עופות או רופא וטרינר מהלשכה הווטרינארית המחוזית שהוסמך במיוחד לתפקיד זה. רופא אחד יטפל בשניים עד ארבעה אתרי ביעור הסמוכים זה לזה.
- ד. מפקח קבלנים טכני – נציג משרד החקלאות. מגדיר את מהות העבודה הנדרשת - דהיינו: היקף כוח אדם נדרש, כלים מכניים נדרשים ומשך עבודה של כל אחד מהאמצעים בכל אתר ביעור - בתאום עם המפקח ומנהל אתר הביעור. מנהל מו"מ עם הקבלנים על היקף העבודה הנדרשת, סוג הכלים שיופעלו וכן מסכם עם הקבלן את המחיר הסופי לביצוע העבודה, בהתאם להסכם המסגרת לפיו עובד הקבלן. מנהל מעקב ורישום על עבודת הקבלנים. מפקח קבלנים יטפל בשניים עד ארבעה אתרי ביעור הסמוכים זה לזה.
- ה. מנהל עבודה – אחראי על הפועלים בשטח מטעם הקבלן המבצע. לכל אתר ימנה מנהל (גם עם מדובר באתרים סמוכים המופעלים על יד אותו קבלן) מנהל העבודה לא יהיה אחד מהאנשים העובדים אלא יהיה פנוי אך ורק לניהול כולל אחריות לפעילות על פי נהלי הבטיחות המתחייבים של הפועלים העובדים תחת אחריותו.

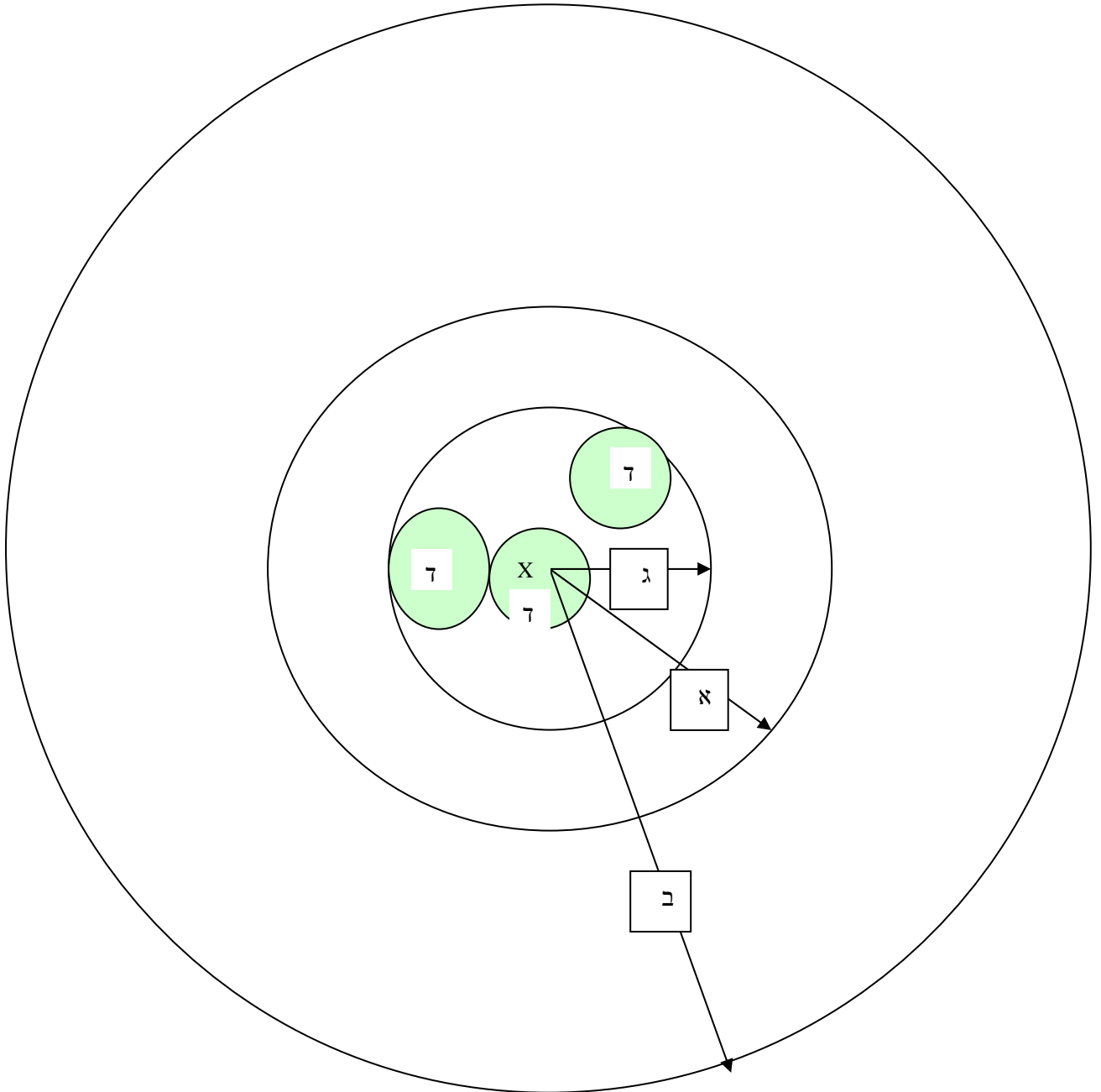
8. רופא וטרינר מחוזי – לכל מחוז יוקצה מראש רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות אשר ילווה את המחוז בכל שלבי הערכות המוקדמת ובשלב ההתפרצות יהווה את הסמכות העליונה המקצועית במחוז.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

9. **צו "הכרזת שטח כנגוע במחלה מדבקת" (ש-24ע')** - הצו יחולק לכל המשקים ברדיוס (אזור) הניטור, גם למשקים שלהקותיהם מיועדות להמתה. להכרזה מצורף דף המפרט כללי התנהגות מחייבים. בין היתר חל איסור מוחלט על המגדל להעביר או לשווק עופות ממשקו או לחלופין לאכלס את הלול שלו בעופות ללא היתר מפורש בכתב מרופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות. איסור זה מהווה למעשה את מה שמכונה **"סגר"**. הצו ייחתם ע"י רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות בלבד... הצו יינתן לכל מגדל ומגדל אישית וכן למזכירות הישוב.
10. **"צו להשמדת עופות נגועים או חשודים כנגועים במחלת" (ש.נ. 123 ע')** - צו זה מורה על המתת הלהקה. צו זה ייחתם על ידי רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות בלבד ויועבר למשקים שלהקותיהם מיועדות להמתה דהיינו: משקים (כולל משחטות, מדגרות וכד') הנמצאים בתוך אזור הביעור.
11. **לול החשוד בסבירות גבוהה כנגוע (לאחר בדיקת רופא וטרינר ולפני קבלת תשובה מהמעבדה)** - המשק החשוד בלבד יוכרז בצו כשטח נגוע במחלה מדבקת (ש-24ע'). רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות, על פי שיקול דעת ולאחר התייעצות עם ר.ו.ר. למחלות עופות ובאישורו של מנהל השירותים הווטרינריים יוכל כבר בשלב זה לפעול כבמקרה של משק נגוע, הודעות לבעלי תפקידים ופעילות בשטח.
12. **מש"א – מרכז שליטה ארצי** - נושא באחריות העיקרית לתיאום ותיכלול כל הפעולות של יחידת הפיצו"ח, השירותים הווטרינריים, הרשויות המקומיות, משטרת ישראל, משרד הבריאות ואחרים.
13. **מש"מ – מרכז שליטה מחוזי** - נושא באחריות העיקרית לתיאום ותיכלול הפעולות במרחבו, כולל, של יחידות משרד החקלאות, פיצו"ח, השירותים הווטרינריים, הסיירת הירוקה, בסיוע הרשויות המקומיות, משטרת ישראל, משרד הבריאות ואחרים.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

14. תרשים - הגדרת אזורים מסביב למוקד

- X - לול/משק נגוע בשפעת עופות.
 - א - אזור הגנה, 3 ק"מ
 - ב - אזור הניטור הכולל בתוכו את אזור ההגנה 10 ק"מ
 - ג - אזור ביעור - קוטר/שטח האזור משתנה, עד 3 ק"מ
 - ד - אתר/י ביעור.
- עור.